

HŘBITOVY – ČERNÁ V POŠUMAVÍ

POSTUP PRACÍ V JEDNOTLIVÝCH LÉTECH

ROK 1955

Zrušení starého a výstavba nového hřbitova

21. září 1955 se konal výběr stanoviště pro nový hřbitov v katastrální obci Černá v Pošumaví, náhradou za zatopený hřbitov v Dolní Vltavici. Jelikož hřbitov v této obci bude v důsledku výstavby Lipenské přehrady zatopen, je nutno provést exhumaci přibližně 500 ks hrobů ze hřbitova Dolní Vltavice.

V Černé v Pošumaví na stávajícím hřbitově však není dostatek místa a tak se uvažuje o výstavbě nového hřbitova. Jako nejvhodnější bylo zvoleno místo na parc. číslech 763 – 766 a 771, které se nachází jižně od obce ve vzdálenosti cca 1,5 km. Počítá se s tím, že zde budou napříště pohřbíváni občané z Černé v Pošumaví, Bližné, Dolní Vltavice, Pláničky a Muckova.

Pozemek je mírně svažité, od severu k jihu stupňovitý a okolí poskytuje příznivý rámec pro umístění hřbitova. Přírodní podmínky vyhovují, budoucí ohraničení z jižní strany však musí být osázeno vysokou zelení.

Pro posouzení půdních podmínek je nutno provést sondy kvůli složení a stavu spodní vody. Podle místních znalců není v nejbližším okolí žádné prameniště ani studna, která by výstavbou hřbitova byla ohrožena. Pro potřeby údržby hřbitova je na pozemku jedna studna, která poskytuje dostatek vody, nutno pouze zjistit její nezávadnost. Projektem je nutno rovněž vyřešit odvodnění srážkových vod.

K pozemku, který je asi 80 m vzdálen od státní silnice, je nutno vybudovat příjezdovou komunikaci v šíři asi 3,5 m. V prostoru probíhá rovnoběžně se státní silnicí vedení vysokého napětí a tak pozemek hřbitova musí být umístěn v odpovídající vzdálenosti za tímto vedením.

Krajský hygienik upozorňuje, že hloubka spodní vody musí být nejméně 2,5 m pod terénem. K umístění není námitek, výstavba hřbitova je však vázána na urychlenou exhumaci hrobů v Dolní Vltavici a tak by měl být hřbitov hotov do 1. 10. 1956.

Exhumace

V úvahu připadá celkem asi 500 hrobů, je nutno provést seznam náhrobků s označením letopočtu posledního pohřbu. Exhumace započne 1. 10. 1956, začne se nejstaršími hroby, mladší by se dělaly v zimním období. Ostatky a části zetlelých rakví je nutno uložit do nové schránky, z hrobu vybrat i vrstvičku země pod ostatky, bývalý hrob vydesinfikovat a asi po 3 – 5 dnech zavést čistým materiálem. Exhumace se musí provádět ve dne za přítomnosti zdravotníka a dozoru krajského hygienického orgánu.

ROK 1956

Zrušení starého a výstavba nového hřbitova – rok 1956

Dne 16. července předává se stávající konfesní hřbitov do správy MNV Černá v Pošumaví.

Za MNV se předání zúčastnil tajemník František Podroužek, za duchovní správu administrátor v Černé Martin Šmíd, dále církevní tajemník ONV Petr Houska a František Husinecký za odbor místního hospodářství ONV v Českém Krumlově.

Současně bylo předáno i příslušenství hřbitova a to:

- 1/ márnice se stávajícími dvěma místnostmi, která je ve velmi špatném stavu
- 2/ 1 ks máry pro dospělé
- 3/ 1 ks máry pro děti
- 4/ 1 pitevní stůl / dřevěný stůl potažený plechem/

Žádné knihy, tiskopisy, plány či výkazy nejsou k dispozici a ani se nevedly a jak připomněl administrátor Šmíd, hřbitovní plán nemohl být po roce 1945 převzat a ani nový pořízen, neboť bývalí osadníci byli německé národnosti a informace o pohřbených nebylo možno od nich získat.

Dnem předání přechází na MNV veškerá práva a povinnosti, t. jest úprava hřbitova, udržování čistoty, zajištění hrobníka a pochopitelně plné zabezpečení důstojnosti pohřbívání občanů jakéhokoliv náboženství.

Dosavadní hrobník František Kvasnička, který tuto práci vykonával vedle svého zaměstnání, bude pokračovat i nadále podle nových platových podmínek MNV.

ROK 1957 - 1958

Zrušení a výstavba nového hřbitova – rok 1957

Dne 9. srpna 1957 se uskutečnilo jednání ohledně vydání stavebního a vodoprávního povolení k výstavbě nového hřbitova. Hřbitov bude vybudován na pozemcích parc. čísla 761, 762, 765, 766, 772, 773, 774, situačně je umístěn jihovýchodně od obce ve vzdálenosti 1 200 m a od státní silnice 100 m.

Vlastní stavba sestává z povrchové úpravy hřbitovní pláně, zděné ohradní zdi 30 cm silné o výšce 1,20 m. Dále bude vybudován objekt márnice s připojenou kaplí, příjezdová komunikace, studně prohloubené na místě stávající studánky, vybudování dvou suchých dřevěných záchodů se žumpou a smetiště. Dále bude provedena úprava přístupových cestiček ke hrobům a výsadba zeleně a stromoví.

Stavbu objektů a příjezdové komunikace provedou Vodní stavby n. p. Sezimovo Ústí, celkový náklad je vyčíslen v hodnotě 505 000 Kčs.

Veškerá výstavba by měla být provedena do 30. června 1958. Pokud by se v roce 1957 nepodařilo postavit celou obvodovou zeď, je nutno, aby byla postavena každopádně v jihovýchodní části hřbitova, kde jsou umístěny exhumované ostatky hrobů ze zrušeného hřbitova v Dolní Vltavici.

Zrušení a výstavba nového hřbitova

Postup výstavby nového hřbitova je v zápise ze dne 28. srpna :

Nový hřbitov byl vybudován při státní silnici Černá – Bližná a vede k němu příjezdní cesta o šířce 4, 0 m na které je 20 cm makadamu a 5cm štěrkové vrstvy kalené. Hřbitovní pole je oploceno zděným plotem, síla zdi 30 cm oboustranně omítnutá cementovou omítkou a překrytá dvojnásobnou vrstvou tašek.

Plocha hřbitova je rozdělena na výraznější střed s hlavní příchozí cestou, urnovým oddělením a kaplí a na čtyři oddělení hrobů omezené radiálními provozními cestami, směřujícími na střed obřadní síně.

Vlastní kaple sestává z obřadní síně, márnice a místnosti pro hrobníky. Smetiště a suché záchody jsou umístěny na odlehlém místě mimo oplocení hřbitova.

Jak postupovala stavba:

prosinec 1957	-	zahájení stavby, výkop základů a sejmutí ornice
březen 1958	-	výkop základů ohradní zdi a beton základů
duben 1958	-	odkop zeminy, beton základů obvodové zdi, izolace, zdění ohradní zdi, oplocení hrobů s ostatky přenesenými ze zrušeného hřbitova
květen 1958	-	sejmutí ornice, zemní práce
červen 1958	-	zemní práce, zdění ohradní zdi, založení kaple

červenec 1958	-	zemní práce, makadam na příjezdovou cestu, vyzdívání ohradní zdi a kaple, zdění vchodových pilířů, vybudování propustů
srpen 1958	-	zemní práce, stropy a mazaniny v kapli
září 1958	-	zemní práce, úprava cest, vnitřní omítky v kapli a na obvodové zdi, postavení krovu
říjen 1958	-	kladení makadamu na cestách, vyzdění štítů, omítka obvodové zdi, provozovní při-
		krytí kaple a ochranné zdi
listopad 1958	-	kladení makadamových vrstev, omítka obvodové zdi, sázení keřů a stromů
prosinec 1958	-	zemní práce
leden – březen 1959		na stavbě se nepracovalo
duben 1959	-	dokončení podkladových vrstev, sázení stromů a keřů
květen 1959	-	úprava hřbitovního pole, kalení vozovek, sázení keřů
červen 1959	-	břizolitová omítka kaple a vchodu
červenec 1959	-	cementová omítka vnější zdi
srpen 1959	-	dokončení řemeslných prací – <u>stavba dokončena</u>

ROK 1964

Zrušení a výstavba nového hřbitova

O zrušení hřbitova v obci Černá v Pošumaví a následné úpravě tohoto prostranství jednala komise dne 24. února 1964 za přítomnosti tajemníka MNV Václava Šťavíka a představitelů zainteresovaných orgánů.

Charakteristika hřbitova: hřbitov se nachází u státní silnice Černá – Horní Planá v zastavěné části obce, poblíže křižovatky Černá – Frymburk – Dolní Vltavice – Český Krumlov.

Podle ústředního kříže byl hřbitov založen v roce 1871, podle možností bylo zjištěno celkem 291 hrobů, včetně dětských, z toho je z posledních let pohřbívání / 1950 – 1960 / celkem 41 hrobů. Jako poslední byla pohřbena 21. září 1959 Anna Císařová. Přibližně 50 hrobů z předcházejících let je stále udržováno.

V rohu hřbitova, podél státní silnice, přiléhá k ohradní zdi márnice. Jedná se o zděnou budovu velikosti 5 x 6 m, jejíž stropy jsou trámové s omítkou, střecha sedlová, krytina z cementových tašek. Dveře a okna, včetně podlah, jsou však zničeny, budova je bez elektrické přípojky a bez studny k zalévání hrobů.

Ohradní zdi jsou z lomového kamene, v rozrušeném stavu. Velkový stav je naprosto neudržitelný a nedůstojný, nehledě k tomu, že spodní část hrobů je v podmoku Lipenské zdrže. Proto byl v roce 1960 předán do užívání nově vybudovaný hřbitov ve směru na Bližnou.

Po likvidaci hřbitova se uvažuje s použitím tohoto prostoru pro veřejné účely, případně vybudování dětského hřiště, proto bude terén parkově upraven do roviny.

S likvidací hřbitova se uvažuje v roce 1965, provádět bude Okresní stavební podnik. Provede se demolice márnice a ochranné zdi, dále exhumace a přenesení hrobů.

Seznam udržovaných hrobů, které je nutno exhumovat a přemístit na nový hřbitov:

Kautský Emanuel	-	pohřben v roce 1957
Žalud František	-	v roce 1951
Žaludová Eva	-	1957
Císařová Anna	-	1959
Rodina Píšanova	-	1952

Jusková Marie	-	1936
Dubská Anna	-	1956
Rozboudová Marie	-	1950
Beranová Kateřina	-	1956
Christl Václav		
Rodina Erhartova		
Erhart František		
Valiczková Marie	-	1959
Ondráčková		
Kollerová M.		
Maršíková		
Lorenc Václav	-	1954
John František	-	1955
Houška Jan	-	1955
Žigová Juliana	-	1957
Gažák Karel	-	1955
Hečková Anna	-	1958
Tichovská Jiřina	-	1955
Novák Karel	-	1958
Vácha Rudolf	-	1955
Pávek František	-	1956
Hovorková Kateřina	-	1958

Konečnou pochůzkou na místě bylo zjištěno celkem 329 hrobů. Většina hrobů je zanedbaná a neudržovaná, takže úplně přesný počet nebylo možno zjistit. Žádné záznamy neexistují, jména pohřbených se zjišťovala podle nápisů na kříži nebo pomníku, což bylo v mnoha případech nečitelné. Neexistuje ani plánec hřbitova ani hřbitovní kniha, vše bylo konáno pochůzkou. Zda dojde k přemístění ostatků přesně tak jak je uvedeno v seznamu, nelze zaručit, někteří pozůstalí nejsou k dosažení nebo nejeví zájem, někteří mají své životní druhy pohřbeny na jiných hřbitovech a tak možná dojde k přenesení i tam.

HŘBITOV – OSTATKY Z DOLNÍ VLTAVICE

Památník zemřelým v prostoru bývalého hřbitova v Černé v Pošumaví

DOBOVÉ FOTOGRAFIE HŘBITOVA V ČERNÉ

V prostoru kolem hřbitovní zdi bývalo hřiště, kde se konaly různé srazy, nejen sportovní

Hřbitovní brána v době, kdy se blížil konec hřbitova

**Z materiálů z jednání Místního národního výboru / fotosken z Archivu Český Krumlov/ -
zpracoval ing. František Záhora - 2014**